

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 42/2018-29

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 18. januára 2018 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného JUDr. Júliusom Kvetánom, advokátska kancelária, Štefánikova 17, Humenné, vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Prešove a jeho rozsudkom sp. zn. 4 Co 233/2013 z 19. novembra 2014, ako aj postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a jeho uznesením sp. zn. 4 Cdo 33/2017 z 25. septembra 2017 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 1. decembra 2017 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), doplnená podaniami doručenými ústavnému súdu 13. decembra 2017, 22. decembra 2017 a 4. januára 2018, vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len

„dohovor“) postupom Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) a jeho rozsudkom sp. zn. 4 Co 233/2013 z 19. novembra 2014 (ďalej aj „napadnutý rozsudok“), ako aj postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) a jeho uznesením sp. zn. 4 Cdo 33/2017 z 25. septembra 2017 (ďalej aj „napadnuté uznesenie“).

2. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že krajský súd napadnutým rozsudkom potvrdil rozsudok Okresného súdu Prešov (ďalej len „okresný súd“) č. k. 7 C 668/2001-964 z 9. júla 2013 vo výroku o povinnosti sťažovateľa ako žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 5 179,15 € istiny s príslušenstvom a vo výroku o zamietnutí protinávrhu sťažovateľa v prevyšujúcej časti nad sumu 5 179,15 € istiny s príslušenstvom zrušil rozsudok okresného súdu, v rozsahu zrušenia vrátil vec okresnému súdu na ďalšie konanie a zároveň zrušil uznesenia okresného súdu č. k. 7 C 668/2001-1012 zo 17. septembra 2013 o trovách konania. Krajský súd v odôvodnení napadnutého rozsudku okrem iného uviedol:

„Oboznámením sa s obsahom spisu, výsledkami vykonaného dokazovania, zisteným skutkovým stavom, odvolací súd dospel k záveru, že súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav veci, ako aj správne právne vec posúdil. Odvolací súd sa stotožňuje so skutkovými závermi, ako aj právnym posúdením uplatneného nároku žalobcom, vo vzťahu k uplatneným námietkam žalovaným týkajúcim sa náležitosti podania žaloby, t. j. podpísania žaloby osobou oprávnenou v mene žalobcu s poukazom na to, že v zmysle ust. § 21 ods. 1 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku, môže štatutárny zástupca poveriť akéhokoľvek zamestnanca na vykonanie príslušného úkonu, žaloba bola podpísaná osobou oprávnenou na jej podanie, lebo v spise sa nachádza splnomocnenie zo dňa 08.01.2001 na podanie tejto žaloby. Vzhľadom k tomu, že sa jednalo o zamestnanca žalobcu, správne mal byť poverený na konanie v mene žalobcu... Odvolací súd sa nestotožnil so žalovaným, že žalobca neuniesol dôkazné bremeno na preukázanie dôvodnosti ním uplatneného nároku. Žalobca pri uplatnení nároku vychádzal z platne uzavretého právneho vzťahu na základe čl. VI. bodu 10 nájomnej zmluvy uzavretej dňa 20.12.1996 s tým, že k tejto namietanej skutočnosti ohľadne dátumu uzavretia zmluvy, odvolací súd poukazuje na to, že účastníci sú povinní pri úprave zmluvných vzťahov dbať o to, aby sa odstránilo všetko, čo by mohlo viesť k vzniku rozporov (§ 43 Občianskeho zákonníka), tzn., že bolo povinnosťou aj žalovaného v prípade, že zistil nesprávnosť uvedeného dátumu podpísania zmluvy, opraviť ho následným

písomným dodatkom k zmluve. Je nesporné, že na základe tejto nájomnej zmluvy, ktorej podkladom je uplatnený nárok žalobcu na základe č. zmluvy 512-037/96 zo dňa 20.12.1996 (č. l. 3 spisu), právny vzťah medzi účastníkmi konania trval, účastníci plnili podľa zmluvy, vrát. žalovaného, ktorý prenajímal predmet nájmu ďalším osobám, na základe ktorých z titulu podnájmu mal príjem. Táto skutočnosť medzi účastníkmi sporná nebola. Podľa názoru odvolacieho súdu v konaní žalobca splnil dôkaznú povinnosť vyplývajúcu mu z ust. § 120 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, lebo ním tvrdené skutočnosti boli v konaní preukázané. Len spochybňovanie ním tvrdených skutočností žalovaným samo o sebe nebolo dôvodom na zamietnutie žaloby. S uplatnenými námietkami sa súd prvého stupňa náležite vysporiadal, napadnuté rozhodnutie - jeho odôvodnenie je jasné, preskúmateľné a zrozumiteľné týkajúce sa 5.179,15 Eur istiny s príslušenstvom.“

2.1 Ústavný súd následne na základe sťažnosti sťažovateľa proti napadnutému rozsudku uznesením č. k. I. ÚS 128/2015-16 z 18. marca 2015 odmietol sťažnosť sťažovateľa (podanú v zákonom stanovenej lehote a doručенú ústavnému súdu 19. februára 2015) z dôvodu, že na najvyššom súde bolo podané dovolanie, o ktorom nebolo v čase podania sťažnosti rozhodnuté.

2.2 Dovolací súd dovolanie napadnutým uznesením odmietol okrem iného aj s týmto odôvodnením:

„Dovoláním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu (v spojení s rozhodnutím súdu prvej inštalácie) splňa kritériá pre odôvodňovanie rozhodnutí v zmysle § 157 ods. 2 O.s.p. z hľadiska formálnej štruktúry a obsahuje aj zdôvodnenie všetkých pre vec podstatných skutkových a právnych otázok. Z odôvodnení sú zrejmé právne úvahy odvolacieho i prvoinštalčného súdu (ich vecnou správnosťou sa dovolací súd nezaoberal), ktoré viedli k prijatiu záveru, že nárok žalobkyne voči žalovanému je oprávnený ako aj o neopodstatnenosti protinávrhu žalovaného. Dovolací súd zdôrazňuje, že pri posudzovaní splnenia požiadaviek na riadne odôvodnenie rozhodnutia, správnosť právnych záverov, na ktorých je rozhodnutie založené, nie je právne relevantná, lebo prípadne nesprávne právne posúdenie veci prípustnosť dovolania nezakladá. Skutočnosť, že žalovaný má odlišný právny názor než konajúce súdy, bez ďalšieho nezakladá a nedokazuje ním tvrdenú vadu v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. Za porušenie základného práva zaručeného v čl.

46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv žalovaného. Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu (napr. I. ÚS 188/06)...“

3. Keďže sťažovateľ už v minulosti podal ústavnému súdu sťažnosť proti napadnutému rozsudku krajského súdu, o ktorej ústavný súd rozhodol uznesením č. k. I. ÚS 128/2015-16 z 18. marca 2015, a teda keďže ústavnému súdu i účastníkom konania pred ním je skutkový a právny stav sťažovateľovej veci známy, ústavný súd odkazuje na opísané uznesenie ústavného súdu a len stručne rekapituluje sťažovateľovu aktuálnu sťažnosť:

3.1 Sťažovateľ sa vo svojej sťažnosti a jej doplnení zameriava takmer výlučne a obširne na rozsudok okresného súdu a s týmto polemizuje, pričom proti napadnutému rozsudku krajského súdu a napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu len stručne, všeobecne a neadresne uvádza:

„Podľa názoru sťažovateľa nerešpektovaním... právoplatných a vykonateľných rozhodnutí, eklektickým výberom dôkazov, nedostatočné odôvodnenie rozhodnutí zo strany uvedených všeobecných súdov (okresného súdu, krajského súdu a najvyššieho súdu) došlo k narušeniu právnej istoty... Mám za to, že uvedeným konaním a rozhodnutiami všetkých všeobecných súdov, ktoré konali vo veci okresného súdu sp. zn. 7C 668/2001 došlo k odňatiu sťažovateľovho práva na spravodlivý súdny proces, ktorého obsahové znaky vyplývajú z konštantnej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, Ústavného súdu Slovenskej republiky, keďže konanie na okresnom súde, krajskom súde a najvyššom súde ako celok nevykazuje znaky spravodlivosti... Na základe uvedeného sťažovateľ je toho názoru, že aj týmto nezaobraním sa novými skutočnosťami, ktoré sťažovateľ nemohol použiť v konaní okresného súdu do 9. júla 2013, došlo zo strany krajského súdu a najvyššieho súdu k odopretiu mu práva na súdnu ochranu podľa ust. Čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.“

4. Sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd o jeho sťažnosti nálezom takto rozhodol:

„Základné právo [REDAKČNÝ KOTVA] na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v znení protokolu č. 11 postupom v konaní a rozhodnutím Krajského súdu v Prešove zo dňa 19. novembra 2014 vo veci vedenej pod sp. zn. 4Co/233/2013 a následne postupom v konaní a rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 25. septembra 2017 vo veci vedenej pod sp.zn. 4Cdo 33/2017 porušené bolo.

Ústavný súd Slovenskej republiky zrušuje rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 19. novembra 2014 č.k. 4Co/233/2013-1079 a súčasne zrušuje uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 25. septembra 2017 č.k. 4Cdo 33/2017 a vec vracia Krajskému súdu v Prešove na ďalšie rozhodnutie.

Krajský súd v Prešove je povinný uhradiť [REDAKČNÝ KOTVA] trovy konania v sume 254.88 eur...“

II.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť

uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

6. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, ak namietaným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom orgánu verejnej moci nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (porov. napr. I. ÚS 105/06, II. ÚS 66/2011, III. ÚS 155/09, IV. ÚS 35/02).

III.

7. Čo sa týka napadnutého uznesenia najvyššieho súdu, ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ neuvádza vo svojej sťažnosti žiadnu argumentáciu, ktorou by z ústavnoprávneho hľadiska namietal porušenie jeho procesných ústavných práv právnymi závermi najvyššieho súdu, v zmysle ktorých odmietol sťažovateľom podané dovolanie ako neprípustné. Inak povedané, sťažovateľ síce v petite sťažnosti označil konkrétne články ústavy a dohovoru, ktoré mali byť napadnutým uznesením najvyššieho súdu porušené, avšak v obsahu sťažnosti neuvádza argumentáciu alebo odôvodnenie jeho názoru o porušení týchto článkov ústavy a dohovoru (požiadavka plynúca z čl. 127 ústavy a § 20 a 49 zákona o ústavnom súde). Preto tento nedostatok odôvodňuje možnosť odmietnuť sťažnosť v tejto časti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu nesplnenia zákonom predpísaných náležitostí.

8. K napadnutému rozsudku krajského súdu ústavný súd v úvode uvádza, že obdobné záťaž sťažnosti nachádza aj vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu. Keďže sťažovateľ v sťažnosti obsírne uvádza výhrady proti rozsudku okresného súdu, ktorý bol vo veci samej (t. j. v rozhodovaní o hmotných právach a povinnostiach sťažovateľa) potvrdený práve napadnutým rozsudkom krajského súdu (na rozdiel od najvyššieho súdu,

ktorý nerozhodoval vo veci samej ani o hmotných právach a povinnostiach sťažovateľa, ale rozhodoval o podmienkach dovolacieho konania), ústavný súd v záujme materiálnej ochrany základných práv a slobôd preskúmal v rámci predbežného prerokovania sťažnosti napadnutý rozsudok krajského súdu a na základe toho dospel k záveru o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti v tejto časti, a to z nasledujúcich dôvodov.

8.1 K formálnej stránke postupu a vydania napadnutého rozsudku krajského súdu ústavný súd potom uvádza, že krajský súd postupoval podľa procesnoprávných predpisov vzťahujúcich sa na rozhodovanie o odvolaní (t. j. podľa príslušných ustanovení v tom čase platného a účinného Občianskeho súdneho poriadku), aplikoval na vec sa vzťahujúce právne normy, napadnutý rozsudok bol vydaný vo forme predpokladanej zákonom a obsahuje zákonom predpísané náležitosti.

8.2 K materiálnej stránke napadnutého rozsudku krajského súdu ústavný súd konštatuje, že pri predbežnom prerokovaní sťažnosti nezistil v skutkových a právnych záveroch napadnutého rozsudku nič ústavne nekonformné, čo by nasvedčovalo ich arbitrárnosti alebo ústavnej neakceptovateľnosti.

8.3 Krajský súd sa pri odôvodňovaní svojich právnych záverov zaoberal (i) formálnymi náležitosťami žaloby, (ii) dôvodnosťou žalobcom uplatneného nároku vychádzajúc z platne uzavretého právneho vzťahu na základe čl. VI bodu 10 nájomnej zmluvy (iii) a protinávrhmi sťažovateľa.

8.4 Ústavný súd hodnotí, že krajský súd odpovedal na ťažiskové premenné vo veci sťažovateľa. Krajský súd jasne poukázal, že účastníci zmluvných vzťahov sú povinní pri úprave zmluvných vzťahov dbať o to, aby sa odstránilo všetko, čo by mohlo viesť k vzniku rozporov (§ 43 Občianskeho zákonníka), tzn., že bolo povinnosťou sťažovateľa v prípade, že zistil nesprávnosť uvedeného dátumu podpísania zmluvy, opraviť ho následným písomným dodatkom k zmluve. Krajský súd ďalej jasne deklaroval a odôvodnil, že bolo nesporné, že na základe uzatvorenej nájomnej zmluvy medzi žalobcom a sťažovateľom právny vzťah medzi účastníkmi konania trval, účastníci plnili podľa zmluvy vrátane sťažovateľa, ktorý prenajímal predmet nájmu ďalším osobám, na základe ktorých z titulu podnájmu mal príjem.

8.5 Uvedené závery krajského súdu nemožno z pohľadu ústavného súdu považovať vzhľadom na skutkový a právny stav vo veci za zjavne nelogické, arbitrárne či neodôvodnené alebo vzhľadom na princípy práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie ústavne neudržateľné. A preto závery krajského súdu a ich odôvodnenie je nutné považovať za výraz autonómneho súdneho rozhodovania, do ktorého ústavný súd nie je oprávnený v tomto prípade zasahovať.

8.6 Z týchto dôvodov ústavný súd odmietol sťažnosť v tejto časti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 18. januára 2018